

Ο παροικιακός Τύπος τα τελευταία 50 χρόνια

Γράφει ο Γ. Χατζηβασίλης

ΜΕΡΟΣ 10 - Αμ' έπος, αμ' έργον

Το 1976 ήταν καλή χρονιά για την παροικία στο Σίδνι που συνέχιζε το δημιουργικό έργο της, τους επιχειρηματίες της που με σκληρή δουλειά έφτιαχναν τότε τις περιουσίες που απολαμβάνουν σήμερα, τους εργάτες που αγόραζαν το πρώτο ή και δεύτερο σπίτι δουλεύοντας δύο βάρδιες άνδρας και γυναίκα για να το εξοφλήσουν στο άψε σβήσε και τον «Πανελλήνιο Κήρυκα» που γιόρτασε τα 50 χρόνια κυκλοφορίας με μεγαλοπρεπή δεξίωση στο Wentworth Hotel με επίσημους προσκεκλημένους τέσσερεις πρέμιερ πολιτειών, 15 ομοσπονδιακούς και πολιτειακούς υπουργούς, διπλωμάτες και την αφρόκρεμα της κοινωνίας του Σίδνι. Ο Θήο Σκάλκος μεσουρανούσε και τα αγγλόφωνα έντυπα τον παρομοίαζαν με τον Ρούπερτ Μέρντοκ, σαν μεγιστάνα του «έθνικ» Τύπου.

Αντίθετα με άλλους συναδέλφους, η σχέση μου με τον Θήο δεν ήταν ποτέ στενή και στηριζόταν μόνο στον αλληλοσεβασμό. Εγώ σεβόμουν τις προσπάθειες ενός συμπατριώτη μου για να προκόψει, ενώ εκείνος σεβόταν τις γνώσεις μου και την όποια προσφορά μου στην επιχείρησή του. Σε ένα ταξίδι μας στο Λονδίνο, μού απεκάλυψε ότι κάποιοι συνάδελφοι παραπονέθηκαν επειδή ποτέ δεν είχε υψώσει τη φωνή του όταν μού μιλούσε και τους απάντησε «αφού ο Γιώργος δεν μου δίνει αιτία γιατί να του βάλω τις φωνές;» Η αλήθεια είναι ότι δεν συμφωνούσα πάντα μαζί του, αλλά οι όποιες οι διαφωνίες μας δεν έπαιρναν έκταση και δημοσιότητα. Πάντως, στα τρία τελευταία χρόνια περίπου της συνεργασίας, μάς συνέδεσε το κοινό ενδιαφέρον για τη νέα τεχνολογία που αγκαλιάσαμε με πάθος.

Τον καιρό εκείνο, πριν την ηλεκτρονική σελιδοποίηση, η έκδοση των παροικιακών εντύπων στηριζόταν στο κατάστημα «Σαλαπάτας» που τις τροφοδοτούσε με αθηναϊκές εφημερίδες από τις οποίες έμπειροι συντάκτες, όπως τον Τσερδάνη, ή τον Πασσά έκοβαν τις κυριότερες ειδήσεις και όση άλλη ενδιαφέρουσα ύλη χρειαζόνταν, όπως άρθρα για την γυναίκα, την υγεία, πολιτικά, σταυρόλεξα, ακόμη και το ωροσκόπιο, που τα συναρμολογούσαν για να φτιάξουν τις λεγόμενες «ψόφιες» σελίδες. «Ζωντανές» ήταν οι σελίδες με τις ειδήσεις και άρθρα που έγραφαν οι δημοσιογράφοι μας, πολιτικά, κοινωνικά και αθλητικά.

Ομως, η ύλη από τις αθηναϊκές εφημερίδες ήταν δύο - τριών ημερών ή περισσότερο αν υπήρχε καθυστέρηση τού αεροπλάνου και ήταν ένα πρόβλημα που λύθηκε όταν ο Θήο Σκάλκος ανακάλυψε ένα σύστημα που μπορούσε να μεταφέρει δακτυλογραφημένα κείμενα από την Αθήνα στο Σίδνι σε χρόνο μηδέν. Το συζητήσαμε και το αγόρασε,

ενώ προσέλαβε τον χειριστή του έναν ικανό και ευσυνείδητο ηλεκτρονικό, τον Κεν Μίσιγγαμ. Το σύστημα αποτελούσαν δύο μηχανήματα, αποστολέα και αποδέκτη. Ο αποστολέας έστελνε με τηλεφωνική γραμμή το περιεχόμενο μιας διάρρητης ταινίας με το δακτυλογραφημένο κείμενο και ο αποδέκτης κατασκεύαζε ένα ακριβές αντίγραφο της ταινίας που χρησιμοποιούσαμε για να τυπωθεί το κείμενο στο μηχάνημα φωτοστοιχειοθεσίας.

Αμ' έπος, αμ' έργον, ο Θήο πήγε στην Ελλάδα και ενοικίασε ένα γραφείο επί της οδού Νίκης, ένα βήμα από την Πλατεία Συντάγματος, πάνω από το εστιατόριο «Διεθνές» για όσους γνωρίζουν την Αθήνα, ενώ το μηχάνημα με τα εξαρτήματά του, που μεταφέρθηκαν αεροπορικώς, ανάλαβα να τα εκτελωνίσω και να εγκαταστήσω. Δεν θα αναφερθώ στις πολυήμερες προσπάθειές μου να τα εκτελωνίσω αντιμετωπίζοντας το απροσπέλαστο τείχος της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα, αρκεί να πω ότι κάποιοι έμποροι που με έβλεπαν κάθε μέρα κι' όλη μέρα στα γραφεία τού αεροδρομίου, νόμιζαν ότι είμαι εκτελωνιστής και ζητούσαν τη βοήθειά μου!

Τελικά κατάφερα να πάρω τα μηχανήματα και επειδή δεν ήξερα γρυ από ηλεκτρονικά, μου έλεγε τις οδηγίες ο Κεν από το τηλέφωνο στο Σίδνι και κάναμε τη σύνδεση. Το πρώτο και ιστορικό για την εφημερίδα κείμενο από την Αθήνα στο Σίδνι ήταν ένα προσωπικό μήνυμά μου στο Θήο, που πιστεύω ότι το είχε φυλάξει. Ετσι, ο «Πανελλήνιος Κήρυκας» και η «Νέα Πατρίδα» ήταν οι πρώτες εφημερίδες της Αυστραλίας με γραφείο στην Αθήνα.

Με το νέο σύστημα, η αντιπροσωπός μας δακτυλογραφούσε τις σημαντικότερες ειδήσεις που άκουγε στο ραδιόφωνο, αλλά και αυτές που αντέγραφε από τις αθηναϊκές εφημερίδες με αποτέλεσμα να έχουμε «φρέσκες» ειδήσεις και άλλη επίκαιρη ύλη πριν φτάσουν οι εφημερίδες στην Αυστραλία.

Στο μεταξύ συνέχισα τις προσπάθειες να βρω ένα νέο σύγχρονο μηχάνημα φωτοστοιχειοθεσίας για να αντικαταστήσουμε το παλιό που δεν ανταποκρινόταν πια στις ανάγκες μας και ανακάλυψα το εξής παράδοξο. Οτι μια από τις δύο εταιρείες που κυρίως κατασκεύαζαν λινοτυπικές, η Mergenthaler στο Λονδίνο, προβλέποντας το μοιραίο τέλος των μηχανών της με την πρόοδο της φωτοστοιχειοθεσίας, κατασκεύασε η ίδια ένα πολύ καλό και ταχύτατο μηχάνημα φωτοστοιχειοθεσίας, το LINOTRON (φωτό). Ο Θήο αμέσως άρχισε διαπραγματεύσεις με την αντιπροσωπεία της εταιρείας στο Σίδνι για την αγορά της μηχανής και βρήκε ευνοϊκή ανταπόκριση επειδή οι Αγγλοι ήθελαν να το χρησιμοποιήσουν σαν έκθεμα για να βοηθήσει στις πωλήσεις τους.

“Εφημερίδα δεν είναι ένα άσπρο χαρτί μουτζουρωμένο με μελάνι για να τυλίγουμε τα σκουπίδια. Είναι ζωντανό πράγμα που πρέπει να σε βόμαστε γιατί είναι δάσκαλος που σε διδάσκει, δημόσιος κήρυκας που σε ενημερώνει, επιθεωρητής που ελέγχει τα πάντα, διασκεδάστης για να σε ψυχαγωγεί, πιστός φίλος που σου κρατά παρέα και τέλειο συμπλήρωμα τού καφέ”.

Ο Θήο ήταν τόσο παθιασμένος με τη νέα τεχνολογία, που δεν λογάριαζε ούτε κόστος, ούτε δυσκολίες για να την αποκτήσει. Επειδή είχε τη συνήθεια πριν πάει να κοιμηθεί να περνά πρώτα από την εφημερίδα για να κάνει έλεγχο, ένα βράδι τα μεσάνυχτα είδε πως το μηχάνημα φωτοστοιχειοθεσίας δεν λειτουργούσε παρά τις προσπάθειες των στοιχειοθετών και με ξύπνησε για να πάω να το επισκευάσω. Αυτό συνέβαινε τακτικά και επειδή χρειάστηκα κάποιο διάστημα να το βάλω σε λειτουργία, όταν το πέτυχα μου είπε «αν ήξερα αυτές τις δυσκολίες θα το σκεφτόμουν πολύ πριν το αγοράσω!»

Ομως, αυτό δεν είναι η όλη ομορφιά της πρόοδου; Αν οι πρωτοπόροι ερευνητές και εξερευνητές, οι οραματιστές επιστήμονες και επιχειρηματίες υπολόγιζαν τις δυσκολίες που πιθανόν θ' αντιμετώπιζαν και δεν έκαναν τίποτε, πού θα βρισκόταν σήμερα η ανθρωπότητα; Η πρόοδος, η εξέλιξη σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας δεν είναι μια συνεχής περιπέτεια; Αλίμονό μας αν όλοι περίμεναν εκ τού ασφαλούς την πρόοδο, τον εκσυχρονισμό και την εξέλιξη.

Τελος πάντων, αφού η απόφαση πάρθηκε βρεθήκαμε στο Λονδίνο προσκεκλημένοι της εταιρείας, που οι διευθυντές της μάς επεφύλαξαν θερμή φιλοξενία όχι μόνο επειδή θα πωλούσαν ένα μηχάνημά τους στην μεγάλη τιμή για την εποχή εκείνη των \$250.000 αν δεν κάνω λάθος (όσα χρήματα πλήρωσε ο Θήο Σκάλκος για ν' αγοράσει το μερίδιο τού Καλομοίρη!), αλλά και γιατί μ' αυτό άνοιγαν την αγορά τους στην Αυστραλία.

ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ:
Θριάμβος και καταστροφή

